

Het brilletje van Gorter

4 augustus 2026 door [Nico Keuning](#) — [8 Reacties](#)

Zomercolumn (4)

In een zomers Friesland op weg naar antiquariaat Elettra in Oudemirdum. Een literaire route van Blauwhuis naar Westhem, van Oudega naar Heeg en door naar Balk. Echtparen op de fiets links en rechts naast de weg, waartussen ik in de e-auto in de leegte van uitgestrekte weilanden zweef. In het uitzicht de oranje daken van boerderijen met uilenborden.

Gedicht van de d

Ivar van der Walle • twee gedichten

Voor alles wat we niet zien
vinden we woorden.
Ze vertellen ons waar we ontbreken.
Waar we tekortschieten.

→ [Lees meer](#)

[Bekijk alle gedichten](#)

Vlaggetjes

Als alle mensen eensklaps bloemen waren
zouden zij grote bloemen zijn met lange s

Bron: Leo Vroman

→ [Bekijk hier alle citaten](#)

Agenda

20 september 2026
voetsporen van Dir.
Kuik

28 oktober – 2 dec
2026:
Nascholingscollege
Young Adult literat

12 september 2026:
Caraïbische Lettere
Karavaan festival

In Balk loop ik langs de Luts over de stille gracht. Een rij oer-Hollandse gevels. Maar waar is het beeld van Herman Gorter gebleven? Ooit schaatste ik er tijdens de Elfstedentocht 'langs de watergracht' zoals Gorter schrijft in de eerste regels van zijn *Mei* (1889):

“ Een nieuwe lente en een nieuw geluid:
Ik wil dat dit lied klinkt als het gefluit,
dat ik vaak hoorde voor een zomernacht
in een oud stadje, langs de watergracht –
In huis was 't donker, maar de stille straat
vergaarde schemer, aan de lucht blonk laat
nog licht, er viel een gouden blanke schijn
over de gevels in mijn raamkozijn.

Stond het beeld bij de doopsgezinde kerk waar zijn grootvader predikant was, of voor het huis van zijn grootouders waar Herman als jongen vaak logeerde? Ik herinner me een jongensachtige gestalte met pen en een notitieboekje, bij een brug. Niets aan de oostkant. Geen beeldje bij het raadhuis. Bij de brug steek ik over en ik loop aan de overkant terug. Hier is de gracht twee keer zo breed. Als over een boulevard wandel ik langs de bomen, links. Rechts de winkels. Bakkerij Meinsma, boekhandel Bruna, woonwinkel Leafs ut Balk. Een zijstraat. En het was of iemand mij riep, toen ik daar liep. Alsof iemand mij aankijkt. 'Hé, Herman!' Daar staat ie, tegen een achtergrond van bedrijfspandjes en een parkeerterrein. 'Wat doe jij hier?!' F.D. Hoekstraplein, staat er op het straatnaambord op de hoek tegen de gracht. Een straat, inderdaad, die naar een pleintje voert. 'Aangeboden ter gelegenheid van 100 jaar Balkster Courant F.D. Hoekstra B.V. 11 juni 1982,' lees ik op het messingplaatje op de sokkel. Drukkerij F.D. Hoekstra B.V. gaf destijds aan Suze Boschma-Berkhout (1922-1997) de opdracht een beeld van de dichter te maken. De dichter van Balk. Nu wordt de dichter vooral aan Hoekstra gekoppeld op een tamelijk onnoeglijke, onopvallende plek.

→ Bekijk alle agendapunten

Neerlandici vandaag

Geboortedag

1939 Thijs Pollmann

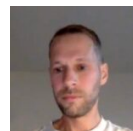
Sterfdag

1991 Pierre Boyens

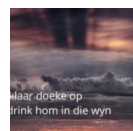
→ Neerlandicakalender

Media

In gesprek met auto
Dries Muus

Rymstories: "Die Sk
in die Groot-Karoo"
Etienne van Heerde

In gesprek met auto
Lodewijk van Oord

→ Bekijk alle video's en podcasts

Er bestaan afbeeldingen van het beeld van Herman met, en zonder bril. Het brilletje werd menigmaal doelwit van de Friese jeugd. Zelfs een beeld wordt gepest. Maar het brilletje is terug. Onverstoorbaar noteert Herman zijn dichtregels in zijn notitieboekje, verlangend naar zijn 'Mei':

“ En toen ze ver was in die vlakte, stond ze
een lange wijl weer en nadenkend vond ze
een grote blijdschap in zich, want ze dacht
nu zekerder dat hare lange wacht
niet lang meer duren kon – zou zij nu komen
dicht bij zijn woning, zouden dan haar lome
lippen om liefde vragen, o één kus.

Categorie: [Artikel](#)

Tags: [20e eeuw](#), [Herman Gorter](#), [letterkunde](#), [poëzie](#), [zomercolumn](#)

Reacties

[Eric Schneyderberg](#) zegt
[4 augustus 2026 om 10:39](#)

Herman Gorter heeft jarenlang (bijna met zijn voetjes in het water) langs de Luts in Balk gestaan, alwaar ik een decennium lang heb gewoond.

Het (ietwat knullige) beeld staat nu in een keurig verzorgd plantsoentje, omringd door planten en bloemen in een levendige doorgang tussen een drukbezochte supermarkt en de altijd stralende Luts.

De hier afgebeelde foto is opzettelijk vanuit een uiterst ongunstig perspectief genomen, waarom doet de heer Keuning zoiets?

Waarom doet de heer Keuning zo zijn best mijn oud-dorpsgenoten te kleineren?

En waarom maakt de heer Keuning geen melding van het Podium Gorter (waar regelmatig lezingen worden gehouden en concerten plaatsvinden), dat zich ook langs de Luts bevindt?

En – ook geen onbelangrijke vraag -: krijgen we ooit nog eens een Elfstedentocht?

Aan mijn geliefde Balk zal het niet liggen!

Beantwoorden

Robert Kruzdlo zegt
[4 augustus 2026 om 11:14](#)

Een van mijn eerste grote liefde was met een meisje uit Balk. Als student van de Rijksacademie te Amsterdam hebben wij lang geleden een wandschildering gemaakt in een ...? Helaas vergeten. Daar werd ik verliefd op een meisje die achter de toog stond. Het liep de volgende dag precies zo af: En toen ze ver was in die vlakte, stond ze
een lange wijl weer en nadenkend vond ze...

MIJ

Beantwoorden

[Eric Schneyderberg](#) zegt

4 augustus 2026 om 11:26

Had ze ook een brilletje op? Zo eentje als Gorter wellicht?

Beantwoorden

Robert Walter Joseph Kruzdlo zegt

4 augustus 2026 om 16:42

Ze woonde aan de Luts nummer 3 geloof ik. Aan een lus, mijn voeten in de Luts blijf ik haar trouw. Nee ze droeg een witlofblankenhuid..

Beantwoorden

Eric Schneyderberg zegt

4 augustus 2026 om 18:00

Dat lijkt me sterk, want de Luts als zodanig kent geen huisnummers.

De Luts is ook geen gracht, zoals de heer Keuning opmerkt, maar een gekanaliseerd stuk van een heuse rivier.

Ik gun Gorter wat dichtertelijke vrijheid, maar hem niet, de man is biograaf en een biograaf moet zich aan de feiten houden.

De heer Keuning heeft het dus over een rivier die aan de overkant twee keer zo breed wordt, dat klinkt een beetje ongelukkig, dat krijgt zelfs Drs P. niet voor elkaar.

Mag ik aannemen dat hij doelt op de aan andere zijde van de Luts gepositioneerde Van Swinderenstraat, die inderdaad een flink stuk breder is uitgevallen?

Gorter rept overigens van "een oud stadje", maar Balk was/is een dorp, en het zou mij niet verbazen als het in Gorters jeugd nog een vlekke genoemd werd, maar dat mocht geloof ik op een gegeven moment niet meer van Thorbecke.

In september maak ik weer mijn jaarlijkse tripje door dat Tweede Vaderland van mij, ik zal Herman eens vragen hoe het allemaal zat, en dan maak ik gelijk een mooie foto van 'm: de man staat er stralend bij.

En iedereen maar denken dat er in Friesland niets te beleven valt.

Kortom: Balk Boppe! Handen af van Balk!

Beantwoorden

Robert Walter Joseph Kruzdlo zegt

5 augustus 2026 om 03:51

Je zit tot je nek in de Luts. Lus ging voor luts. Kadastraal nummer 3 aan een gekanaliseerde rivier, rivier de Luts. Toch mijn Balk Lets balziëns 'stut'.

Beantwoorden

[Eric Schneyderberg](#) zegt
[5 augustus 2026 om 11:47](#)

Ter afsluiting:

Op de eigen Facebook-pagina kondigde Neerlandistiek.nl dit artikel gisteren als volgt aan, uiteraard met als toevoeging "veel leesplezier!":

"Nico Keuning fietste [sic!] door Friesland op zoek naar het standbeeld van Herman Gorter in Balk, en vond het uiteindelijk bij een parkeerplaats [dubbel sic!]"

Nee, die [siccen!] die staan d'r natuurlijk niet bij, die zijn van mij, want lees ook de opmerkingen.

Ik stel voor dat Neerlandistiek.nl het artikel nog eens goed leest, en zich vervolgens een beetje gaat schamen.

Het dédain!

Kristus yn 'e kroade!

Beantwoorden

[Eric Schneyderberg](#) zegt
[6 augustus 2026 om 20:06](#)

Okay, het duurde even want ik moest het even navragen (want je weet maar nooit met die Balksters!).

Jawel hoor, ze hangen d'r nog steeds, tegen de muur achter onze Herman: drie enorme cortenstalen panelen, omhuld met wulps klimop.

Eentje met daarop de eerste 20 regels van Mei in het Nederlands, eentje met daarop de eerste 20 regels van Mei in het Frysk (Maaie!) en eentje met een tekst over Gorters relatie tot Balk en de Luts.

Ik stond erbij toen alles in 2007 op deze uitgekiende plek feestelijk onthuld werd, het hele dorp is er nog steeds trots op.

Wil de heer Keuning bij zijn volgende bezoek aan Balk misschien even zijn brilletje opzetten?

Tige tank!

Beantwoorden

Laat een reactie achter

Deze site gebruikt Akismet om spam te verminderen. [Bekijk hoe je reactie gegevens worden verwerkt.](#)